

2011-05-30

Dnr 43-2010:5013

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Slottsskolan
i Borgholms kommun

2011-05-30

2 (11)

Dnr 43-2010-5013

Borgholms kommun
kommun@borgholm.se

Rektorn vid Slottsskolan
slottsskolan@borgholm.se

Tillsyn i Slottsskolan

Grundskola årskurs 7–9

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Slottsskolan och Borgholms kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Slottsskolans kunskapsresultat i årskurs 9 behöver förbättras. Vårterminen 2010 var det nästan en tredjedel av eleverna som inte nådde målen i alla ämnen. Det är i de naturorienterande ämnena och i de moderna språken som flest elever inte når målen. Andelen behöriga att söka nationellt program ligger i paritet med riket medan skolans meritvärde är lägre än genomsnittet för riket. Sett över en femårsperiod är det bland annat i teknik och de naturorienterande ämnena som Slottsskolans resultat är betydligt lägre än för riket gällande andelen med betyget Mycket väl godkänt.

Rektorn har initierat ett arbete i arbetslagen för att tydliggöra pedagogiska diskussioner som ett underlag för skolans kvalitetsarbete. Lärarna ger uttryck för att de därigenom uppmuntras och utmanas i det pedagogiska arbetet. Bland annat pågår det ett utvecklingsarbete gällande det särskilda stödet samt hur undervisningen i alternativet till moderna språk svenska/engelska kan förbättras för att bättre tillgodose elevernas möjligheter att utvecklas inom ämnet/ämnena.

2011-05-30

3 (11)

Dnr 43-2011-5013

Skolinspektionen har i tillsynen av Slottsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet m.m. , Lpo 94, 2.2 Kunskaper)
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner enligt författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Alla lärare ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och social utveckling (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg)
- Rektor och lärare arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- Skolans plan mot kränkande behandling upprättas inte enligt författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen)
- Skolans skriftliga bedömningar motsvarar inte förordningens krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen)
- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid i enlighet med författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Borgholms kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning av vidtagna åtgärder och påbörjat förbättringsarbete ska lämnas till Skolinspektionen. Av Skolinspektionens kommunbeslut framgår när och på vilket sätt denna redovisning ska lämnas. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Borgholms kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

2011-05-30

4 (11)

Dnr 43-2011-5013

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Josefin Brüde Sundin och Sofia Lindstrand.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Malin Lundquist
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Slottsskolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Slottsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borgholms kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Slottsskolan den 3–4 maj

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Slottsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Slottsskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspektionens regi hösten 2010. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn & granskning).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Slottsskolan

Slottsskolan	Antal elever
Grundskola, årskurs 7–9	248

Källa: Slottsskolans egna uppgifter maj 2011.

Slottsskolan ligger i centralorten Borgholm i Borgholms kommun. Slottsskolan omfattar årskurserna 7–9 och har den södra- och centrala delen av kommunen som sitt upptagningsområde. En stor del av skolans elever åker skolskjuts.

Slottsskolan har tre arbetslag. Varje arbetslag har en arbetslagledare som ingår i skolans ledningsgrupp. Ledningsgruppen träffas en gång i veckan och leds av skolans rektor.

Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn var skolans verksamhet förlagd till närliggande baracker, då det pågår en totalrenovering av den ordinarie skolbyggnaden. Under renoveringen finns det förutom rektorn en biträdande rektor vars ansvarsområde är just renoveringen av skolan.

Tillsynsprotokoll för Slottsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m. (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

I Slottsskolan varierar slutbetygen i årskurs 9 mycket mellan ämnen och mellan flickor och pojkar. År 2010 är det nästan en tredjedel av eleverna som inte når målen i alla ämnen. Det är en större andel av pojkarna än flickorna som inte når målen i alla ämnen. De naturorienterande ämnena samt de moderna språken har minst andel elever som når målen.

Skolans genomsnittliga meritvärde år 2010 är 194,9 vilket är cirka 14 poäng lägre än genomsnittet för riket. Det finns ämnen i Slottsskolan där få elever i relation till riket erhåller betyget Mycket väl godkänt, till exempel matematik, kemi och teknik. I teknik är det endast 1,1 procent av eleverna som erhåller betyget Mycket väl godkänt medan det i riket är 13, 5 procent. Andelen elever i Slottsskolan med betyget Mycket väl godkänt i teknik har den senaste femårsperioden varit betydligt mindre i jämförelse med riket.

I Slottsskolan har flickorna 29,8 poäng högre meritvärde än pojkarna. Ämnen där andelen med betyget Mycket väl godkänt är betydligt större bland flickorna än pojkarna är till exempel bild, biologi, hem- och konsumentkunskap, historia, slöjd och svenska. Det är endast i ämnet kemi som en större andel av pojkarna erhåller betyget Mycket väl godkänt.

Andelen behöriga att söka nationellt program ligger i paritet med riket.

Sammantaget framgår att det finns behov av att genomföra insatser för att förbättra elevernas möjlighet att uppnå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner enligt författningarnas krav

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

De exempel på individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av visar att kvaliteten på elevernas individuella utvecklingsplaner varierar. Det finns planer som inte i tillräcklig omfattning relaterar till de nationella målen, där skolans ansvar är alltför otydligt samt att det är svårt att utläsa vad eleven ska utveckla för att nå längre i sin kunskapsutveckling. I en av skolans individuella utvecklingsplaner formuleras ett långsiktigt mål som "tuta och kör". Eleven ska nå målet genom "kämpa på" och skolan ska hjälpa eleven genom att "stötta dig". För det fortsatta arbetet rekommenderas Skolverkets allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Alla lärare ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Av elevintervjuer i Slottsskolan framkommer att alla elever i årskurs 9 inte har utvecklingssamtal den sista terminen. De elever där skolan befarar att eleven inte når målen i alla ämnen blir kallade till ett utvecklingssamtal, medan övriga elever själva får ta initiativ till ett utvecklingssamtal med sin mentor.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektor och lärare arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Läraren ska enligt läroplanen se till att eleverna får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. En viktig förutsättning för att kunna ha inflytande över undervisningen är att känna till målen för utbildningen.

Genom intervjuer med elever, lärare och rektor samt den elevenkät som genomfördes av Skolinspektionen höstterminen 2010 framkommer att elevernas inflytande inte ökar på det sätt som beskrivs i läroplanen. Av intervjuer framkommer att målkännedom och inflytandet varierar och är lärarberoende. Lärarna uppger att de kan förbättra arbetet med att klargöra mål och krav för eleverna samt tydliggöra det inflytande som lärarna menar att eleverna har över undervisningen.

Eleverna ger uttryck för att i de ämnen där de förstår målen och ges möjlighet till inflytande, ökar även deras engagemang för ämnet. En elev uttryckte det som "vet vi inte vad som begärs av oss är det svårt att hitta motivation för uppgiften". Ett ämne som återkommer i positiva ordalag är engelskan. Av elevintervjun framkommer även att elevernas kännedom om betygskriterierna varierar och att de i vissa arbetsområden inte har någon förståelse för hur bedömningen görs. Skolinspektionen vill i sammanhanget lyfta fram vikten av att elever har kännedom om mål och betygskriterier för att eleven ska ha förutsättningar för ett reellt inflytande över undervisningen och ansvar för sitt lärande.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling upprättas inte enligt författningarnas krav

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Slottsskolan har en plan mot kränkande behandling som benämns Likabehandlingsplan. Planen uppfyller till vissa delar lagens krav, men det saknas en specifik redovisning av verksamhetens behov av förebyggande arbete som utgår från aktuell kartläggning. För det fortsatta arbetet rekommenderas Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolans skriftliga bedömningar motsvarar inte förordningens krav

Författningsstöd:

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Slottsskolan utfärdas skriftlig bedömning då en elev inte uppnår de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av nionde skolåret. Den skriftliga bedömningen ska innehålla en bedömning av elevens kunskaper i ämnet. Enligt Skolverkets författningskommentarer för likvärdig bedömning och betygssättning (s.10) ska den skriftliga bedömningen beskriva elevens studieutveckling och innehålla information om vilka mål som har uppnåtts. De exempel av skriftliga bedömningar som Skolinspektionen har tagit del av visar att de skriftliga bedömningarna inte alltid redovisar elevens kunskaper i ämnet, utan istället fokuserar på vad eleven inte har gjort eller uppnått.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid i enlighet med författningarnas krav

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av från Slottsskolan framkommer att skolans insatser ibland beskrivs alltför otydligt. Insatserna är sällan relaterade till att andra mål än att nå målen i ett eller flera ämnen. Det framgår inte konkret vilka behov eleven har och vilka åtgärder skolan ska vidta för att eleven ska ha möjlighet att nå målen. För det fortsatta arbetet rekommenderas Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).